

Armes contra l'autodeterminació

El conflicte entre el Marroc i el Front Polisario del Sàhara Occidental ha revifat aquests darrers dies arran de la notícia que els governs espanyol i marroquí han signat uns contractes militars, per valor de 200 milions d'euros, en virtut dels quals l'estat espanyol enviarà al país magribí un total de 1.200 vehicles blindats. Des dels campaments de Tinduf, al desert algerià, els líders del moviment independentista sahrauí consideren que, amb aquesta venda, el Govern espanyol ha "revelat les seves intencions ocultes"; de manera que, al seu parer, es demostra que la posició constructiva que adopta la diplomàcia espanyola per a la resolució d'aquest conflicte és una estratègia adreçada a garantir l'èxit dels interessos marroquins. Així, en un comunicat emès des de Bir Lehlu, la cúpula del Front Polisario s'ha mostrat dolguda pel que consideren un pas definitiu en la política actual de negociació del dret de tots els pobles a l'autodeterminació i a expressar en llibertat les seves aspiracions. Segons el comunicat sahrauí, els vehicles que Espanya ha venut "reforcen la capacitat ofensiva del Marroc, tot i que es comprova a diari que als territoris ocupats es violen sistemàticament els drets humans i que s'ha trencat la legalitat internacional". Els líders del Front Polisario es mostren també convençuts en el comunicat que la societat espanyola no comparteix les intencions del Govern del PSOE. El comunicat acaba amb l'anunci d'una altra etapa "en la inacabable tragèdia del poble sahrauí que ja fa trenta anys que dura per culpa de la política del Govern espanyol de l'època".

Resposta europea. Les crítiques contra aquest contracte de compravenda no han sorgit només dels campaments sahrauís. Al Parlament europeu, el diputat d'Esquerra Unida Willy Meyer va denunciar aquest "macrocontracte" entre Espanya i el Marroc, que representa gairebé la meitat dels 419 milions d'euros a què ascendeixen les exportacions de material militar espanyoles del 2005, i va recordar que el país magribí manté

La venda d'un miler de vehicles blindats al Marroc ha posat en dubte la imparcialitat del Govern socialista espanyol davant el conflicte del Sàhara Occidental. Aquest afer ha llançat més llenya al foc per a la cimera entre Espanya i el Marroc que se celebrarà a principi del mes de març.

obert un litigi internacional al Sàhara Occidental. "L'ocupació dels territoris del Sàhara, la vigilància del mur d'aquests territoris i la persecució de sahrauís que defensen el seu dret legítim a l'autodeterminació" seran, segons Meyer, els objectius als quals les autoritats marroquines destinaran tot aquest material militar adquirit a l'estat espanyol. A Brussel·les, els grups d'esquerra van assenyalar també que aquesta venda és

coherent amb les recents abstencions de la delegació espanyola a la Comissió de Descolonització de les Nacions Unides. Aquestes acusacions van directament dirigides al president del Govern espanyol, José Luis Rodríguez Zapatero, el qual, segons els grups d'esquerra europeus, és "còmplice" de la política marroquina que reprimeix amb extrema duresa els sahrauís, sobretot des de les manifestacions que es van produir al

●
1
2
Dos vehicles VAMTAC de l'exèrcit espanyol, semblants als que ha venut ara el Govern de Rodríguez Zapatero al Marroc, patrullant pels carrers de Diwaniya, a l'Iraq, l'abril del 2004.

maig del 2005, l'anomenada "intifada sahrauí".

D'altra banda, s'han multiplicat les mostres d'enuig cap al Govern espanyol de les associacions properes a la causa sahrauí, com la Coordinadora Estatal d'Associacions Solidàries (CEAS-Sàhara). Molts representants d'aquestes associacions opinen que s'ha passat de la irritant ambigüitat manifestada des de l'inici del mandat socialista actual a la consolidació de la posició a favor d'una solució que doni la raó al Marroc i que preveu com a opció una àmplia autonomia per a la regió. "Es una vergonya que el Govern espanyol hagi enganyat l'opinió pública respecte a la seva veritable política en el conflicte del Sàhara", assenyala un portaveu del CEAS-Sàhara, i afegeix: "Espanya dona un suport absolut a la voluntat marroquina de convertir el problema del Sàhara en una qüestió de dret intern."

Des del desafortunat anunci fet per Rodríguez Zapatero a Casablanca l'abril del 2004, durant el seu primer viatge a l'estranger, en què augurava que en sis mesos el conflicte sahrauí estaria re-

solt, fins a les declaracions oposades del ministre d'Afers Estrangers, Miguel Ángel Moratinos, en què matisava de manera diferent el discurs depenent de si parlava davant dels marroquins o dels algerians, el problema principal del Govern espanyol és que no ha mostrat una posició única, reflexionada i consensuada sobre el contenciós sahrauí.

Mentrestant, la situació a les tres principals ciutats del Sàhara Occidental empitjora. Alguns grups d'activistes pels drets humans envien gairebé diàriament fotografies que mostren maltractaments en els interrogatoris, així com informes adolescents que han estat abandonats al desert per haver llançat alguna proclama independentista. Ara, els més de 150.000 soldats de l'exèrcit marroquí situats al llarg del mur construït durant el regnat de Hassan II per defensar els territoris "conquerits" comptaran en poques setmanes amb un reforç militar basat en material fabricat a la Corunya.

Madrid s'adapta a tot. La suposada imparcialitat, la incapacitat per posicionar-se públicament i assumir les conse-

qüències d'una decisió impopular davant del seu electorat, ha col·locat el Govern espanyol en l'ull de l'huracà. L'escàs marge de maniobra amb què l'executiu estatal s'enfronta amb un conflicte tan complex com el del Sàhara Occidental va tornar a comprovar-se fa uns dies, quan una delegació marroquina d'alt nivell va viatjar a l'estat francès i posteriorment a l'espanyol per presentar els detalls del pla d'autonomia que el règim alauita ha elaborat per annexionar definitivament el Sàhara al Marroc. Així, Fuad Ali Himma, ministre delegat d'Interior, al qual es considera el principal confident del rei; Chakib Benmoussa, ministre de l'Interior, Iassin Mansura, cap dels serveis secrets exteriors i Taieb Farsi Fihri, ministre delegat d'Afers Exteriors, van aterrar a Madrid sense cita prèvia. La delegació marroquina va haver d'esperar unes hores perquè els seus homòlegs espanyols i el president espanyol Zapatero pogueren refer les seves agendes, però finalment van ser rebuts. No van lliurar cap document, simplement es van limitar a explicar verbalment les línies generals de l'autonomia que, inspirada en el mapa autonòmic espanyol, pretén tancar els detalls de l'acord amb una hipotètica predisponibilitat del Front Polisario i també d'Algèria, país que, sense conèixer els detalls, ja s'ha afanyat a rebutjar-la.

Pel que fa a França, la delegació del Marroc que va passar per París va rebre el suport a la seva proposta. El president Jacques Chirac va assegurar que es tracta d'un pas "constructiu", i el ministre d'Afers Exteriors, Philippe Douste-Blazy, el va considerar "seriós". En canvi, a Madrid no hi va haver cap manifestació ni valoració pública de la iniciativa. Val a dir que per a la primera setmana del mes de març hi ha prevista una reunió d'alt nivell entre Espanya i el Marroc en què el president Zapatero tindrà ocasió de tractar amb el rei Hassan II la qüestió del Sàhara Occidental. Potser en aquesta ocasió, mentre al Marroc comencen també a atiparse de l'ambigüitat oficial espanyola, es farà pública la decisió de la Moncloa, ja sigui a favor de les tesis marroquines o del referèndum d'autodeterminació que reclamen el sahrauí i que, tal com estipulen els acords de pau del 1991, obriaria la porta a la independència del Sàhara Occidental.

Vehicles amb capacitat mortífera

Els vehicles que el Govern espanyol ha venut al Marroc són dels anomenats VAMTAC, o d'alta mobilitat tàctica, similars als que utilitzen les tropes espanyoles desplegades a l'Afganistan o al Líban. Aquests vehicles disposen d'una capacitat de càrrega de fins a dues tones, poden disposar de blindatge i, com els Hummer nord-americans, poden anar equipats amb metralladores, míssils antitancs o llançagranades. També són capaços d'arribar a una velocitat de 130 quilòmetres per hora i disposen d'una autonomia de fins a 600 quilòmetres. A més d'aquests vehicles, el Govern de Rabat rebrà també de l'estat espanyol un total de 800 camions militars que poden ser utilitzats com a ambulàncies o com a cisternes per transportar combustible o aigua.

